

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Statens Hus, 7468 Trondheim
Sentralbord: 73 19 90 00
Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

Saksbehandler
Brit Eldrid Barstad
Landbruk- og bygdeutvikling

Innvalgstelefon
73 19 92 59

Vår dato
15.05.2006
Deres dato
23.02.2006

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2006/1917-544
Deres ref.
200600143

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Landbruks- og matdep.	
Saksnr.: 2006 143	Doknr.: 201
Mottatt: 22 MAI 2006 MP/SDD	
Saksbeh.: MBB	Ark.: 713
Kopi:	Avskr.:

Høring av forslag til endring av lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell - uttalelse Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Landbruks- og matdepartementet har den 15. februar d.å. sendt på høring forslag til å endre Lov om veterinærer og annet dyrehelsepersonell.

Forslag til endring av dyrehelsepersonellov

Statens overordnede ansvar for å sikre landsdekkende dyrehelsetjeneste tas ut av loven. I stedet får kommunene ansvar for dyrehelsetjenestene (ny § 3a). Ifølge forslaget avgjør kommunene hva som er tilfredsstillende veterinære tjenester og tilstrekkelig vaktordning. Dette innebærer at kommunen må sikre tilgang på døgnkontinuerlig, organisert vaktordning. Kommunale tiltak for veterinære stillinger kan komme i tillegg i områder der det er få husdyrbrukere og grunnlaget for veterinære tjenester er svakt på dagtid. Kommunalt samarbeid er mulig både for klinisk tjeneste og vaktordning.

Lovpålagt plikt til å delta vaktordning tas ut av loven. I praksis er det frivillige avtaler som inngås, men eksisterende lov hjemler for at veterinærer kan bli pålagt å delta i vaktordning. Gjennom dagens lovverk har LMD plikt til å forhandle fram en avtale om vaktordning med yrkesorganisasjonene. Den norske veterinærforening kan nekte å inngå avtale med Staten. Hvis loven endres blir det eventuelt opp til hver kommune å forhandle med veterinærene om vaktordning.

Sagelvmoutvalget (2004) har vurdert hvordan en med offentlige midler kan bidra til å opprettholde tilfredsstillende veterinær dekning i alle deler av landet. En av konklusjonene til utvalget var at veterinærordningen burde overføres til kommunene. Sagelvmoutvalget tilrår også at budsjettet for vaktordning skal styrkes med 10 mill. kroner.

Tiltak mot smittsomme sykdommer og dyrevern reguleres av andre lover og omfattes ikke av endringen i dyrehelsepersonelloven. Disse lovene/forskriftene vil fortsatt gjelde for veterinærene, selv om klinisk vaktordning avtales med kommunene. Det medfører at veterinærene fortsatt må bidra hvis det blir påvist alvorlig dyresykdom. De må også ta hensyn til dyrevern og følge opp brudd på lov og forskrifter.

Kommentar til forslaget

Vaktordning til veterinærer skjer nå stort sett ved samarbeid mellom veterinærer i flere kommuner. Hvis ansvaret for ordningen overføres til kommunene, vil ha samarbeidet likevel

	Embetsledelse og administrasjonsstab	Kommunal- og beredskapsavdeling	Oppvekst- og utdanningsavdeling	Sosial- og helseavdeling	Landbruk og bygdeutvikling	Miljøvern-avdeling
Telefon	73 19 90 06	73 19 90 06	73 19 93 50	73 19 93 00	73 19 90 05	73 19 90 05
Telefaks	73 19 91 01	73 19 91 01	73 19 93 51	73 19 93 01	73 19 90 66	73 19 92 30
E-post:	postmottak@fmst.no		Internett: www.fylkesmannen.no/st			

kunne fortsette de fleste steder. I mange kommuner er det kun en eller få veterinærer, noe som nødvendiggjør samarbeid om vaktordningene.

Det er positivt at ordningen avgjøres nær brukerne hvis kommunen overtar ansvaret. I sterke husdyrkommuner vil brukerne kunne få innflytelse på en eventuell avtale mellom kommune og praktiserende, fordi kommunen anser landbruksproduksjonen som viktig. I kommuner som vektlegger landbruk som mindre viktig vil en kunne få motsatt effekt. Dette kan forårsake store forskjeller mellom kommunene.

Det er foreslått at midler til vaktordningen skal øremerkes de to til tre første år. Øremerkede midler vil sikre tilfredsstillende tilgang på veterinære tjenester i denne perioden, forutsatt at kommunene tildeles nok midler. Når overføring for veterinære tjenester skal inngå i kommunale overføringer uten øremerking, må tjenesten konkurrere med andre lovpålagte oppgaver kommunene har. Vi har merket oss at flere kommuner som har gitt uttalelse til forslaget, har vært bekymret for at de ikke skal tilføres tilstrekkelig med midler til å dekke vaktordningen fullt ut.

Privatpraktiserende veterinærer skal fortsatt delta i nasjonalt beredskap mot smittsomme dyresykdommer og å bidra til lov og forskrifter om dyrevern følges. Det er Mattilsynet som har ansvar for arbeidsområdene. Veterinærene må derfor fortsatt utføre en pålagt oppgave for Mattilsynet (Staten) selv om kliniske veterinærtjenester overføres til kommunene.

Sagelvmoutvalget har tidligere vurdert tiltak for å styrke klinisk veterinærtjeneste i næringssvake strøk. De tilrådte at kliniske veterinærtjenester ble overført til kommunene. Dette er mye av bakgrunnen for forslag om endringer i Dyrehelsepersonelloven. Vi har merket oss at Sagelvmoutvalget la statistikk over antall dyr som er slaktet til grunn for vurdering av dyretallet og behovet for veterinære tjenester for stordyr. Vi mener at melkeproduksjonen som er viktig i store deler av landet, blant annet Trøndelag, er blitt for lite vektlagt ved bruk av denne statistikken. SLF sin statistikk over antall produsenter og antall dyr de har søkt om produksjonstilskudd for, ville gitt en bedre oversikt over behovet for veterinære tjenester og utviklingen i dyretall som basis for stordyrpraksis.

Den økonomiske siden ved overføring til kommunene er ikke klarlagt i forslaget. Den vil først bli avklart etter høringsfristen. Det er heller ikke skissert hvilke kriterier som ligger til grunn for hvordan midlene skal fordeles på kommunene. Om for eksempel utkantkommuner med få husdyrbrukere og store avstander vil få forholdsvis mer enn sentrale kommuner med korte avstander mellom brukerne og et sterkt husdyrhold. Om veterinærene sin beredskap for smittsomme sykdommer og dyrevern skal dekkes av disse midlene er heller ikke opplyst, eller om de i sin helhet dekkes over andre budsjetter

Det er av stor betydning at økonomiske sider ved overføringen blir klarlagt før den eventuelt blir gjennomført. Det Departementet oppfatter som full dekking av utgiftene behøver ikke å være det samme som kommunene oppfatter som full dekking. Enkelte kommuner gir støtte for å opprettholde/styrke veterinærtjenestene. Det forutsetter at kommunen har økonomi til å støtte helsetilbudet for dyr. Det er grunn til å påpeke at grunnlaget for stordyrpraksis har blitt redusert de siste årene. Det er færre melkekyr og friskere husdyr. Dette har størst konsekvenser i utkantkommuner med få bruk og store avstander. Vi er bekymret for at urimelig forskjell i overføringer kan føre til at det blir forskjell i tilgang på veterinære tjenester mellom kommuner og distrikter.

Vi har merket oss at de kommunene som har gitt uttalelse er delt i sitt syn. Flere mener at Staten fortsatt skal ha overordnet ansvar for veterinær vaktordning. Kommunene er godt i stand til å administrere ordningen. Årsaken er først og fremst at kommunene er redd for at de får overført nok en oppgave uten at tilstrekkelig med midler følger med. Flere kommuner uttaler at overføring av ansvaret for veterinære tjenester må være avhengig av helt klare krav til hva tjenesten skal inneholde.

Konklusjon

Kommunene har kompetanse til å administrere kliniske veterinærtjenester, inkludert tilfredsstillende vaktordning. En vaktordning må være slik at de fleste husdyrprodusenter kan nås innen rimelig tid, slik at en unngår unødig lidelse for dyra og tap for bonden. Krav i forskrift eller lignende til hva vaktordningen skal dekke, kan sikre likhet mellom kommuner.

Vi forutsetter at midler til veterinære tjenester blir varig øremerket slik at det er klart hva som skal dekke dyrehelsetjenester i kommunen. Kommunal støtte utover overførte, øremerkede midler må ikke være en nødvendighet i flertallet av kommunene. Det er viktig at overføringene blir så store det rekker for forsvarlig dyrehelsetjeneste i flertallet av kommunene. Blir overføringene for knappe kan det føre til at spesielt kommuner med svak økonomi, får et svakere tilbud av veterinære tjenester, da spesielt vaktordning. En vaktordning som ikke er tilfredsstillende for husdyrprodusentene kan i sin ytterste konsekvens føre til nedleggelse av bruk.

Dyretall oppgitt i søknader om produksjonstilskudd et godt utgangspunkt for beregning av økonomisk kompensasjon til kommunene hvis dyretall skal tillegges vekt. Vi mener i tillegg at små kommuner med spredt dyrehold bør forfordes ved fordeling av midler. Landbruks- og matdepartementet, landbrukets organisasjoner og representanter for kommunene (kommunenes sentralforbund) bør avtale hvordan midlene skal fordeles.

Vaktordning for veterinære tjenester vil i stor grad bli gjennomført ved et samarbeid mellom kommuner. Det vil derfor være formålstjenlig at avtaler inngås mellom for eksempel kommunenes sentralforbund og veterinærene (veterinærforeningen), istedenfor mellom hver kommune og veterinærer som praktiserer i kommunen. Det kan hindre ulikheter mellom kommuner og regioner. Landbruks- og matdepartementet bør gi føringer for disse forhandlingene, blant annet krav til vaktordning.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag er enige med Finansdepartementet og Kommunal- og regiondepartementet i at overføring av ansvaret for dyrehelsetjenestene til kommunene ikke bør gjennomføres før det økonomiske grunnlaget er klarlagt og tilstrekkelig. Vi vil til slutt understreke at i mange kommuner der husdyrbruk har stor betydning for sysselsetting og verdiskaping kan det veterinære tilbudet ha stor betydning for om gårdbrukere fortsetter med gårdsdrifta eller ikke.

Med hilsen

Tore Bjørkli (e.f.)
landbruksdirektør

Magnhild Melandsø
fagsjef